

Elever och olika bedömningspraktiker i matematik

Maria Silwer
Malmö University

Denna presentation diskuterar en kommande studie med ett elevperspektiv på bedömning i matematik, i tidiga skolår. Resultatet av en pilotstudie visar att elever beskriver två olika diskurser i den matematikundervisning de möter i klassrummet; en där bedömning huvudsakligen sker i samband med prov och en där bedömning huvudsakligen sker i samband med problemlösning. Dessa två diskurser påverkar de roller elever beskriver att de kan inta som lärande. Diskurserna påverkar också hur elever använder sig av den feedback de får. Som doktorand avser jag fortsätta på pilotstudien och då jämföra hur elever och lärare beskriver bedömning i matematik, vilket jag i detta forum skulle vilja diskutera mitt övergripande upplägg av.

Introduktion och bakgrund

Bedömning har under lång tid förekommit i undervisning och lärande och därmed även i matematik, med syfte att vara en grund för pedagoger att stötta elevers lärande utifrån elevens styrkor, svagheter och behov. Vid bedömning tar lärare olika beslut i syfte att få syn på elevers kunskaper, för att anpassa undervisning. Dessa beslut påverkar och formar den som blir bedömd, i detta fall eleven (Niss, 1993). Senare forskning visar att bedömning påverkar hur elever positionerar sig i relation till lärande i matematik (t.ex. Silfver et al., 2016).

I studier som tar elevens perspektiv på bedömning beskriver elever feedback som olika måsten; saker elever måste lära och vad de måste göra för att lära (t.ex. Eriksson et al., 2022), vilket, i relation till matematik, skulle kunna tyda på att elever möter matematikundervisning med olika bedömningspraktiker. Med bedömningspraktiker menas här beslut, som tas av pedagogen, i samband med bedömning, till exempel vad som bedöms, vilka uppgifter som används och när och i vilka situationer bedömning sker (Boistrup, 2022).

Diskurser i bedömning i matematik - resultat från pilotstudien

I en pilotstudie undersöktes elevers, i årskurs 4–6, beskrivning av bedömning i matematik (Silwer, 2021) vilka analyserades i enlighet med Foucaults diskursbegrepp (Foucault, 1993). Resultat visar att elever beskriver två olika diskurser i den matematikundervisning de möter; en där bedömning huvudsakligen sker i samband med prov och en där bedömning huvudsakligen sker i samband med problemlösning.

Elever som beskriver att bedömning huvudsakligen sker i samband med prov, uttalar också att bedömning kan skapa känslor av misslyckanden och att känna sig dålig i matematik. De beskriver dessutom att den bedömning som ges, inte alltid används.

Elever som beskriver att bedömning huvudsakligen sker i samband med problemlösning i matematik, uttalar att bedömning är till gagn och hjälper dem att bli bättre i matematik samt att lösa problemlösningssuppgifter med flera strategier. De gör dessutom aktiva val avseende om de använder den bedömning som fås eller ej (Silwer, 2021).

Dessa resultat ligger i linje med t.ex. Hargreaves (2013) men fokus skiljer sig något genom att de fokuserar på hur olika bedömningspraktiker skapar olika roller som elever kan inta som lärande i matematik.

Diskurser i bedömning i matematik – en planerad studie

I skrivande stund är min plan, som doktorand i början av min utbildning, att utgå från pilotstudien (Silwer, 2021) och vidare undersöka hur elever beskriver bedömning i matematik samt vilka roller de beskriver att de kan inta som lärande i matematik. I planen ingår även att undersöka hur lärare beskriver bedömning i matematik, samt att därefter jämföra hur elever och lärare beskriver bedömning i matematik.

När MADIF-14 går av stapeln kommer jag att ha kommit längre i min doktorandutbildning och vill i detta forum diskutera det övergripande upplägget av studien.

Referenser

- Boistrup, L. B. (2022). Sålla agnarna från vetet: Kritiska perspektiv på bedömning i matematik. In P. Valero, L. B. Boistrup, I. M. Christiansen, & E. Norén (Eds.), *Matematikundervisningens sociopolitiska utmaningar* (pp. 129-155). Stockholm University Press. <https://doi.org/10.16993/bcc.g>
- Eriksson, E., Boistrup, L. B., & Thornberg, R. (2022). "You must learn something during a lesson": how primary students construct meaning from teacher feedback. *Educational studies (Dorchester-on-Thames)*, 48(3), 323-340. <https://doi.org/10.1080/03055698.2020.1753177>
- Foucault, M. (1993). *Diskursens ordning: installationsföreläsning vid Collège de France den 2 december 1970*. Brutus Östlings Bokförlag.
- Hargreaves, E. (2013). Inquiring into children's experiences of teacher feedback: reconceptualising Assessment for Learning. *Oxford Review of Education*, 39(2), 229-246. <https://doi.org/10.1080/03054985.2013.787922>
- Niss, M. (1993). Assessment in Mathematics Education and Its Effects: An Introduction. In M. Niss (Ed.), *Investigations into Assessment in Mathematics Education: An ICMI Study* (pp. 1-30). Springer Netherlands. https://doi.org/10.1007/978-94-017-1974-2_1
- Silfver, E., Sjöberg, G., & Bagger, A. (2016). An 'appropriate' test taker: the everyday classroom during the national testing period in school year three in Sweden. *Ethnography & Education*, 11(3), 237-252. <https://doi.org/10.1080/17457823.2015.1085323>
- Silwer, M. (2021). *Bedömningsdiskurser i matematik ur ett elevperspektiv* [Masteruppsats, Stockholms universitet], DiVA. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-202098>